

SYLABUS ŠTÁTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY V ŠTUDIJNOM PROGRAME SOCIÁLNA PRÁCA - BAKALÁRSKY STUPEŇ VZDELÁVANIA Platnosť: od 02.09.2024

SOCIÁLNA PRÁCA A SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

1. Fenomén pomoci v dejinách (starovek – prvá pol. 19. stor.). Charitatívna pomoc (vplyv kresťanstva, rehoľné rády v stredoveku). Vybrané osobnosti a míľniky.
2. Historický kontext vývoja sociálnej práce od druhej polovice 19. storočia do súčasnosti vo svete a na Slovensku. Významné osobnosti a míľniky sociálnej práce.
3. Vývoj sociálnej politiky a sociálneho zabezpečenia v 19. a 20. storočí (Bismarck, Beveridge, Keynes, Myrdal atď.). Vplyv sociálnej náuky Cirkvi na vývoj v sociálnej politike.
4. Vývoj sociálnej politiky na našom území od roku 1918 po súčasnosť. Transformácia sociálnej sféry po roku 1989 (z pohľadu sociálnej politiky aj sociálneho zabezpečenia v obdobiach: 1989 - 1993, 1993 - 1998, 1998 - 2006, 2006 - súčasnosť).
5. Ľudské práva a sociálna spravodlivosť ako základné princípy súčasnej sociálnej práce a sociálnej politiky. Základné kategórie ľudských práv a záväznosť medzinárodných právnych noriem. Význam sociálnych práv.
6. Sociálna práca ako vedná disciplína. Atribúty vedy. Špecifiká sociálnej práce ako vednej disciplíny.
7. Vzťah sociálnej práce a iných vedných disciplín - sociálna filozofia, sociológia, sociálna pedagogika, psychologické, zdravotnícke a právne disciplíny. Spoločné znaky a rozdiely.
8. Význam práva v sociálnej práci, vzťah občianskeho a rodinného práva /spôsobilosť na právne úkony fyzickej osoby/ vznik, zmena, zánik/, zastupovanie v občianskoprávných vzťahoch, právne úkony, spôsobilosť na uzavretie manželstva/vznik a zánik manželstva/, druhy vyživovacích povinností, osvojenie, opatrovníctvo a poručníctvo/.
9. Správne právo, ako súčasť práva verejného. Základné zásady správneho konania, procesný postup konania a rozhodovania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb v sociálnej práci. Náležitosti rozhodnutia /formálne a obsahové náležitosti/.
10. Sociálna práca ako odbor vzdelania. Medzinárodný rámec vzdelávania (IASSW, Globálne štandardy). Charakteristika študijného odboru sociálna práca. Profil absolventa sociálnej práce.
11. Vývoj vzdelávania v sociálnej práci na Slovensku po roku 1989. Ďalšie vzdelávanie sociálnych pracovníkov (aj podľa zákona o sociálnej práci). Profesijné organizácie sociálnej práce na Slovensku (Asociácia vzdelávateľov v sociálnej práci). Slovenská komora sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce.
12. Praktické aktivity (projekty) vysokých škôl v oblasti sociálnej práce. Ciele projektov VŠZaSP sv. Alžbety a ich financovanie.
13. Sociálny pracovník a asistent sociálnej práce. Kvalifikačné a osobnostné predpoklady pre výkon sociálnej práce (Zákon o sociálnej práci č. 219/2014 Z.z.). Profesionálne kompetencie a roly.
14. Vzťah sociálneho pracovníka a klienta. Kreovanie vzťahu sociálny pracovník – klient. Profesijné orientácie asistentov sociálnej práce a sociálnych pracovníkov.
15. Sociálna opora, sociálna podpora, sociálna sieť. Vymedzenie pojmov. Zásadné predpoklady pre dobre fungujúcu sociálnu sieť.
16. Sociálna politika, jej definovanie. Oblasti sociálnej politiky. Vzťah sociálnej práce a sociálnej politiky.
17. Subjekty sociálnej politiky a subjekty sociálneho zabezpečenia. Sociálna správa.
18. Ciele, princípy a funkcie sociálnej politiky.
19. Nástroje sociálnej politiky, vymedzenie a základná charakteristika.
20. Sociálna udalosť. Klasifikácia sociálnych udalostí a ich špecifiká.
21. Sociálna politika a sociálne zabezpečenie v oblasti zdravia a choroby. Zdravotné a sociálne poistenie.
22. Sociálna politika a sociálne zabezpečenie ťažkého zdravotného postihnutia a invalidity. Dávky a služby sociálneho zabezpečenia.

23. Sociálna politika a sociálne zabezpečenie osôb v postproduktívnom a vyššom veku. Dôchodkové poistenie (legislatíva, podsystémy). Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.
24. Sociálna politika zamestnanosti a sociálne zabezpečenie v nezamestnanosti.
25. Sociálna politika a sociálne zabezpečenie rodiny. Štátna sociálna podpora. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.
26. Štátna sociálna pomoc (rozdelenie, legislatíva). Základné nástroje – životné minimum, hmotná núdza, riešenie nepriaznivej životnej situácie.
27. Sociálne služby. Legislatíva, definovanie, formy a druhy sociálnych služieb. Poskytovatelia a prijímatelia sociálnych služieb. Sociálna posudková činnosť. Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb.
28. Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela a jej legislatívne ukotvenie. Opatrenia SPODaSK na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine a na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov. Vykonávanie opatrení SPODaSK v zariadeniach.
29. Verejná sociálna správa, systém a kompetencie orgánov verejnej správy v sociálnej oblasti. Transformácia verejnej sociálnej správy po roku 1989.
30. Sociálna pedagogika. Metódy sociálnej pedagogiky. Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce - charakteristika rozdielov. Sociálno-patologické javy detí a mládeže v školskom prostredí a ich prevencia - poruchy správania, záškoláctvo, agresia, šikanovanie, týranie, delikvencia a iné. Sociálny pedagóg a sociálny pracovník - úlohy a kompetencie.